PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VII. Ч. 65. СУБОТА, 30. ТРАВНЯ 1925. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MAY 30th, 1925. No. 65. VOL. VII.

The Provincial Library City

Французькі комуністичні й соціялістичні посли виступають проти війни з Ріфами в Мароко

КОМУНІСТИЧНИЙ ПОСОЛ ДОРІО ЗАКЛИКАЄ ФРАНЦУЗЬКІ ВІЙСЬКА В МАРОКО, ЩОБ ЗАСТАНОВИЛИ ВІЙНУ ПРОТИ РІФІВ І ПОБРАТАЛИСЯ З НИМИ.

Лідер консервативних соціялістів Ренодель домагається, щоб французький уряд запропонував мир провідникові повстанців Абд-Ель-Крімові.

ПАРИЖ, 28. травня. — Комуністичний посол Доріо виголосив вчера у французькому парляменті промову, в якій закликав французьких жовнірів в Мароко, щоб застановили війну проти Ріфів і побраталися з ними.

Така промова комуністичного посла викликала бурю протестів зі сторони консервативних послів і президент парляменту Еріо примушений був суспендувати сесію.

На домагання "соціяліста" Еріо, консервативні й "соціялістичні" посли висловили Доріові нагану за його промову. Підчас голосування комуністи й ліві соціялісти співали "Інтернаціонал". Після цього дебату відложено.

Крім комуніста Доріо, в дебаті над війною в Мароко промовляв також соціялістичний посол Ренодель. Він домагався, щоб уряд сказав правду про воєнну ситуацію, й заявився за миром з Ріфами.

Він сказав, що дальше ведення війни в Мароко дуже тяжко відібється на фінансах Франції, які й так находяться в оплаканому стані.

"Соціялісти домагаються, щоб Франція запропонувала мир Крімові", сказав посол Ренодель.

ФРАНЦУЗИ Й РІФИ ЗБИРАЮТЬ СИЛИ ДО НАДХОДЯЧОГО БОЮ.

Повідомляють, що в Танґієрі є французький представник, щоб розпочати переговори з Абд-Ель-Крімом.

ПАРИЖ, 28. травня. — Французи й Ріфи нагромаджують великі сили для надходячої битви на мароканському фронті. Як виявилося вчера в парляменті, Французи мають в Мароко 60 тисяч жовнірів.

Ріфи виконали сильний атак на пост Бібане, який однак не вдався. У відплату за це французькі аероплани сильно бомбардували через кілька годин позиції Ріфів.

Абд-Ель-Крім, провідник Ріфів, рекрутує своїх жовнірів серед племен, що заселюють полосу на північ від ріки Кверґа, яку Французи щойно опустили.

Тут ходить поголоска, що з Німеччини виїхало до Марока через Еспанію 147 молодих Німців, які вчилися вправ в ріжних напів-військових атлетичних організаціях.

ТЕТУАН, Еспанське Мароко, 27. травня. — З віродостойних жерел повідомляють, що в Танґієрі находиться шеф французької інформаційної служби, який має розпочати переговори з Абд-Ель-Крімом в справі закінчення офензиви Ріфів.

РІФИ ПРОДОВЖАЮТЬ ВІЙНУ ПРОТИ ФРАНЦУЗЬКИХ ВІЙСЬК.

Премієр Пенлеве оповістив, що Французи втратили у війні в Мароко 400 в убитих і 1,100 в ранених.

ПАРИЖ, 28. травня. — Останні звідомлення з французької головної кватири в Мароко подають, що Ріфи продовжають свої операції проти Французів, особливо на заході, однак положення є незмінене.

ПАРИЖ, 29. травня. — Премієр Пенлеве оповістив офіціяльно в парляменті, що у війні з Ріфами в Мароко французькі війська втратили 400 в убити і 1,100 в ранених.

МЕЛІЛЯ, Еспанське Мароко, 28. травня. — Еспанські аероплани концентрують свої наїзди, получені з бомбардуванням, на Тізі Аза й инші центри повстанців. В операціях беруть також участь гидроплани, які кидають бомби на менші групи повстанців.

АМЕРИКАНЦІ ЗДАВЛЮЮТЬ ПОВСТАННЯ НА ФИЛИПИНАХ.

МАНІЛА, Филипинські Острови, 28. травня. — Ґовернор-дженерал Ліонард Вуд одержав вчера депешу від майора Джансона, ґовернора провінції Лянао, в якій сповіщається про успішний атак на твердиню, з якої султан Рая й инші Маври ставили властям опір від місяців.

Підчас атаку сімох Маврів убито, а решта втікли. Твердиня зістала знищена.

Маври отаборилися в твердині на початку квітня і заявили, що хочуть пімститися за убійство державною поліцією їх свояків підчас повстання рік тому назад.

В СОФІЇ ПОВІШЕНО ПУБЛИЧНО ТРОХ ЗАСУДЖЕНИХ НА СМЕРТЬ.

Влада звернулася до зібраної товпи за охотником-катом, однак ніхто з присутних не зголосився.

СОФІЯ, Болгарія, 27. травня. — Сьогодня повішено тут трох людей, засуджених на кару смерти за участь в підложенню бомби в катедрі. Зістали страчені оці: захристіян катедри Петро Заґорський, адвокат Марко Фрідман і Юрій Коєв.

Засуджених повішено на публичному місці за жидівським цвинтарем. Військо утворило кордон довкола місця страчення й тисячі людей були свідками повішення.

До зібраної товпи звернено ся з запитом, чи зпоміж неї не знайшлися-б охотники, що схотіли-б повісити засуджених. Однак ніхто не зголосився. Тоді власти покликали урядового ката і він виконав цю ганебну службу.

ВІЙСЬКОВИЙ СУД В БОЛГАРІЇ ВИДАВ НОВІ СМЕРТНІ ПРИСУДИ.

Три особи засуджено на кару смерти за те, що вони переховували учасників замаху в катедрі.

СОФІЯ, Болгарія, 28. травня. — Військовий суд знову засудив три особи на кару смерти в звязку з висадженням катедри в Софії.

Всіх їх обвинувачують в тому, що вони переховували у себе учасників підложення бомби в катедрі.

Військовий суд засудив тепер на кару смерти оцих: члена селянської партії Перхемлієва, французьку жінку Нікольову й швайцарського горожанина Леґера.

Жінка Леґера і син Нікольової зістали засуджені на досмертну вязницю.

ВІДОЗВА БОЛГАРСЬКИХ КОМУНІСТІВ ДО РОБІТНИКІВ СВІТА.

Комуністична Партія Болгарії заперечує, що мала щонебудь спільного з терористичними актами.

МОСКВА. — Члени болгарської комуністичної делеґації звернулися до робітників цілого світа з закликом положити кінець білому теророві в Болгарії. В свойому закликові вони кажуть:

"Комуністична Партія Болгарії не приготовляла ніякого збройного повстання на 15. квітня, ані взагалі на ніякий инший день, як про це заявляв болгарський уряд.

"Всі заяви уряду з того приводу — явна брехня, основана на підроблених документах.

"Центральний Комітет (Комуністичної Партії Болгарії) не мав нічого спільного з замахом на життя короля Бориса, ані з висадженням софійської катедри.

"Уряд випустив свої брехливі заяви лише для того, щоб оправдати масові убійства".

Дальше у відозві вказується на те, що Комуністична Партія завжди була проти індівідуального терору, а лише за масову боротьбу працюючих.

НОВІ УМОВИ Й ПЛЯНИ МАЛИХ ЕВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ.

ПАРИЖ, 25. травня. — Тутешня преса подає відомости про нові умови й пляни малих европейських держав відносно забезпечення своїх кордонів. Про ці справи говорила вже мала антанта на недавному зібранню в Букарешті.

За почином чехословацького міністра закордонних справ Бенеша, на нараді в Букарешті рішено приєднати до угоди крім Чехословаччини, Югославії й Румунії — також Польщу, Грецію й Болгарію. Бенеш хоче, щоб ці держави умовилися відносно оборони своїх кордонів перед Німеччиною й Радянським Союзом.

Ці держави уважають, що під опікою Франції і при її допомозі вони зможуть поставити опір Німеччині й Радянському Союзові. Вони всі разом мають 80 міліонів населення і думають, що можуть виставити достаточно сильну армію проти Німеччини й Радянського Союза.

ПЛЯНУВАЛИ ПОВАЛИТИ УРЯД КАЛЄСА.

МІСТО МЕКСИКО, 28. травня. — В Мексико викрито заговір на повалення уряду президента Калеса. На чолі заговору має стояти Адольфо де ля Гуерта. Уряд підпринимає острі кроки, щоб не допустити до повстання реакціонерів.

ЛЬОКАЛІ ЮНІЇ ЗА ПРОДОВЖЕННЯМ СТРАЙКУ.

СИДНІ, Н. С., 27. травня. — Положення в страйковому терені в Кейп Бретоні остає незмінене. Звідомлення з ріжних юнійних льокалів кажуть, що майнері одобрили рішення недавної специяльної конвенції 26. дістрікту, щоб продовжати страйк.

НЕ ХОЧЕ БУТИ ПЕРШОЮ ДО ПЕРЕГОВОРІВ.

ЛОНДОН, 28. травня. — Відповідаючи на запит посла, міністер закордонних справ Чемберлейн заявив вчера в парляменті, що британський уряд не має наміру розпочинати переговорів з Радянським Союзом.

Чемберлейн сказав: "Розуміється, я візьму під увагу всякі пропозиції, які будуть мені зроблені, однак я не маю наміру сам їх започатковувати".

НЕ ВПУСТЯТЬ ЗАКОРДОННИХ КОМУНІСТІВ.

ЛОНДОН, 28. травня. — Комуністи з чужоземних країн не будуть допущені до Великої Британії на конвенцію британських комуністів, що має відкритися в неділю в Ґлезго. Британський уряд має право не впустити їх на підставі іміґраційного закону.

ТРОЦЬКИЙ ГОЛОВОЮ КОНЦЕСІЙНОЇ КОМІСІЇ.

МОСКВА, 28. травня. — Офіціяльно оповіщено, що Лев Троцький зістав вибраний членом президії Найвищої Економічної Ради й головою загальної концесійної комісії. Ця позиція дає йому змогу вповні посвятитися праці над економічною відбудовою Радянського Союза.

МІНІСТЕРІЯЛЬНА КРІЗА ПРОДОВЖАЄТЬСЯ.

БРУКСЕЛЯ, Бельґія, 28. травня. — Міністеріяльна кріза в Бельґії продовжається дальше і нема ознак, щоб вона скоро скінчилася. Бурмістр Макс, якому король поручив утворення кабінету, залишив свої спроби в цьому напрямі й повідомить про це короля.

ПІДЧАС ЗЕМЛЕТРУСУ ЗГИНУЛО 245 ЛЮДЕЙ.

ТОКІО, Японія, 28. травня. — Останні урядові обчислення виказують, що підчас землетрусу минулої суботи згинуло 245 людей, а 482 зістало ранених. В цілому окрузі, захопленому землетрусом, завалилося або згоріло 3,516 домів.

АРЕШТУВАННЯ ЗАВІДУЮЧОГО "ЦЕНТРОСОЮЗОМ".

РИГА, Латвія, 21. травня. — Поліція зробила ревізію в місцевому відділі "Центросоюза" (Союз Радянських Кооператив) й арештувала завідуючого тим відділом Рейнінґа.

Поліція обвинувачує його в тому, що він нібито був замішаний в грудневій спробі комуністів повалити естонський уряд, а тепер бере участь в орґанізації "тайних революційно-комуністичних товариств".

ПІДЧАС ЕКСПЛЬОЗІЇ В МАЙНІ ЗГИНУЛО ОКОЛО 60 МАЙНЕРІВ.

Експльозія мала місце в майні недалеко Сенфорд, в стейті Норд Каролайна, в Злучених Державах.

СЕНФОРД, Норд Каролайна, 28. травня. — В майні недалеко звідси сталася вчера експльозія, яка засипала около 60 майнерів. Трійливі ґази дуже перешкаджають праці ратункових відділів і дотепер видобуто на верх лише 8 тіл убитих майнерів.

Заходить побоювання, що всіх засипаних майнерів постигла смерть.

Рекорди майни виказують, що підчас експльозії в майні було 59 майнерів, з них 39 білих і 20 чорних. Компанійні урядники уважають, що всі вони негайно подусилися.

Експльозія є вже третьою з ряду в історії майни. Підчас експльозії в 1895 році згинуло 43 майнерів, а підчас другої експльозії в 1900 році згинуло 20 майнерів.

ДОНАЛД Р. МЕКМИЛЛЕН ПРО ЕКСПЕДИЦІЮ КАП. АМУНДСЕНА.

Якщо аероплани розбилися близько північного бігуна, то Амундсен і його товариші засуджені на смерть.

ВАШІНҐТОН, 28. травня. — Якщо аероплани Роалда Амундсена зістали знищені близько північного бігуна, то він і його товариші засуджені на смерть на бігунових ледах. Так заявив тут нині капітан Доналд Р. МекМиллен, провідник експедиції МекМиллена до далекої півночі цього літа.

"Амундсен ніколи не поверне, якщо його аероплани зістали знищені на бігуні", сказав МекМиллен. "Він ніколи не може дістатися до Кейп Колумбія в цю пору року. Лід тепер ломиться і він та його партія будуть йти пішки без кінця по леді, шукаючи дороги до землі, якої вони ніколи не знайдуть".

МекМиллен особисто вірить, що Амундсен висів в певному віддаленню від бігуна і йде пішки ледами до призначеної цілі. Коли він укінчить всі обсервації, які бажає зробити, тоді він поверне.

УРЯД НОРВЕҐІЇ ГОТОВИЙ ВИСЛАТИ РАТУНКОВУ ЕКСПЕДИЦІЮ.

Уряд має кораблі й морські аероплани, які є готові вирушити за експедицією Амундсена кожної хвилі.

ОСЛЬО, Норвеґія, 28. травня. — Норвежський уряд є тепер приготований, на випадок потреби, вислати ратункову експедицію за Амундсеном і його товаришами, що вибралися аероплянами до північного бігуна.

Уряд має кораблі й морські аероплани, які є готові вирушити в дорогу кожної хвилі.

До вчера вечера — шість днів від часу полету Амундсена — нема про нього ніякої вістки.

ОСЛЬО, Норвеґія, 28. травня. — Норвежський міністер оборони Рольф Якобсен заявив вчера в інтервю, надрукованому в одній ґазеті, що повинні бути зроблені заходи для вислання експедиції на поміч капітанові Амундсенові і його партії.

ЕКСПЕДИЦІЯ НЕ МАЛА НАМІРУ ВЕРТАТИ ДО ШПІЦБЕРҐЕНУ.

Сестра американського дослідника Елсворта каже, що Амундсен плянував перелетіти через бігун до Аляски.

НЮ ЙОРК, 27. травня. — Вернон Прентіс, сестра американського дослідника Линколна Елсворта, який вибрався з Амундсеном до північного бігуна, заявляє, що Амундсен і його товариші не мали наміру вертати до Шпіцберґену, звідки вони вилетіли аероплянами.

Вона каже, що Амундсен вже давно мав намір перелетіти через бігун і Ледовий океан до Аляски і партія була навіть готова, в разі потреби, залишити свої аероплани і йти пішки через замерзлі простори на другий бік світа.

Остання відомість, яку Прентіс мала одержати від Елсворта, звучала так: "Під ніякими услівями не турбуйтеся нами до осени 1926 року. До того часу ви можете бути певними, що ми живі й робимо проґрес".

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
M. Popovich, Secretary.

Subscription per year $4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
ґазета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Мекґреґор, у Вінніпеґу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік $4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ.

Те, що предсказав Карл Марс, ґеніяльний основоположник наукового соціялізму, про концентрацію (скупчення) капіталу, підтверджують нині все нові і частіші факти. Процес концентрації і централізації (зосереджування) капіталу помітний скрізь в наших часах так в кожній капіталістичній країні з'окрема, як і у всесвітньому розмірі.

В промислі, торговлі і фінансових підприємствах великі капіталістичні спілки доводять до банкроцтва і проковтують менші від себе і слабші. Остається що раз менше число, але великанських та сильних корпорацій та трестів, що захвачують монополь в ріжних галузях промислу, торговлі і фінансів. Вибиваються на верх некороновані промислові та фінансові королі і імператори. Їх так таки й називають: нафтяний король Ракефелер, сталевий король Шваб, автомобілевий король Форд, фінансовий імператор Морґан і т. д. Для дещо менших капіталістичних вампірів вживається инших титулів, що відповідають їхньому багацтву і становищу в капіталістичному світі, як барони, маґнати і т. д.

Назви ці зовсім слушні і відповідні, бо чим вони справді не дорівнюють королям і імператорам. Вони далеко перевисшають найбільших королів, а з деякими, як от з яким там сербським, румунським чи болгарським королем, то й соромились би рівнятися. У них великанські багацтва, а хто має капітал, той керує й політикою, той властиво має владу в своїх руках. Оці власне промислові й фінансові королі та імператори диктують нині свою волю, парляментам і коронованим королям та керують міжнародньою політикою. Їхню волю сповняють правительства капіталістичних країн, задля їхніх інтересів провадяться війни.

Канада, порівнано мало ще розвинена капіталістична країна, а в ній концентрація і централізація промислу, торговлі і фінансів відбуваються таким скорим темпом, що від цього середня й дрібна буржуазія, особливо західних і приатлянтійських провінцій то плаче, то стогне, то відгрожується балачками про сецесію та злуку зі Злуч. Державами. Фабричний промисл, торговля і фінанси централізуються в Онтеріо і Квебеку, а головно в Монтреалі і Торонто, де концентрується канадійський капітал.

Головно помітна концентрація і централізація фінансового капіталу в Канаді. Кожного року щезають менші банки а ростуть в силу більші, що остаються в що раз меншому числі. З кількадесяти менших банків, що істнували в приатлянтійських і західних провінціях, не рахуючи тут провінціональних щадничих кас і так званих банкирських фірм, які властиво не є банками, остався нині тільки один, порівнано невеликий, Вейборн Секюриті Бенк в Саскечевані. Всі прочі пожерли оставші банки, що майже всі мають свої центральні офіси в Монтреалі і Торонто.

В одному тільки минулому році зліквідовано чотири банки: Стерлінґ Бенк, Ля Бак Національе, Бенк оф Гемилтон і Гом Бенк. Цей останній збанкротував і наніс чимало шкоди фармерам та робітникам, які були головними вкладчиками ощадностей в його касу. Цего року, оце таки недавно, щез ще Юніон Бенк, проковтнутий Роял Бенк-ом. Осталося в Канаді тільки 11 банків.

Власне з приводу злуки Юніон Бенк-у з Роял Бенк-ом, яку одобрив заступник домініяльного міністра фінансів Роб, підняла крик середня і дрібна буржуазія західних і приатлянтійських провінцій. Сказати, що її це не на руку, то був-би за слабий вислів. Її просто придушують більші і могутніші від ньої визискувачі і тому вона кричить. Її преса і представники в парляменті зовсім слушно вказують на те, що ця концентрація фінансового капіталу підчиняє під ласку й неласку горстки плютократів все населення країни і її господарку, але зарадити цьому вона не може.

Розуміється, що середня і дрібна буржуазія має на увазі не долю населення взагалі, але свою власну. Не те її болить, що горстка плютократів зможе без милосердя збільшити визиск, але те, що для ньої самої зменшиться поле визиску. І не тому її жалко, що плютократія буде контролювати господарку країни і її уряд на шкоду населення, але тому, що її вплив на цю господарку і на цей уряд значно зменшиться. Болить її те, що вона мусить пасти задніх, що більшим хижакам, а не її дістанеться більше з визиску праці робітників та фармерів.

Але ради на це нема. Це невмолимі закони розвитку капіталізму: з одної сторони скупчення капіталу в руках невеличкого числа визискувачів, а з другої зубожіння, пролетаризація працюючих мас; по середині-ж середня буржуазія, що тримається хвоста плютократії, а до її хвоста причеплені дрібно-буржуазні створіння.

Процесу скупчення капіталу припинити ніякими державними законами ні иншими способами не вдасться. Дальшому зменшенню числа банків в Канаді теж ніхто не зарадить. За тими банками, що щезли, підуть ще й другі. У Великій Британії є тепер пять домінуючих банків, а в Канаді незадовго їх останеться всего яких три або чотири, з двома домінуючими, якими є Бенк оф Монтреал (банк всемогучої Сіціарської компанії) і Роял Бенк (банк шеровців Сіенарської і Ґрентронкської залізниць).

Говорячи про злуку канадійських банків в останніх часах, навіть "Меклейн'с Меґезін" каже таке:

"Ці злуки віддали 72 відсотків депонованих фондів під контролю так званих Великих Чотирох (Big Four) в канадійському банковому інтересі, тоб-то банків Монтреал, Роял, Комерс і Нова Скошія. Цего року нахил є дефінітиво в сторону дальшої консолідації копалень, склепів, підприємств для виробу хліба, цегли, паперової маси і паперу, а дуже можливо, що й до нової банкової злуки. Подібний економічний нахил розвивається і в Злучених Державах і в Европі, у Великій Британії, Німеччині, Франції і т. д. Економічні причини, як видко, роблять ці злуки неминучими і вони є необхідністю модерного бизнесу".

Зовсім правильно сказано. Процесу цього, а з цим і безмежного панування плютократії наріканнями ніхто не здержить. Пануванню плютократії настане аж тоді кінець, коли працюючі маси матимуть владу в своїх руках і перемінять капіталістичну систему на соціялістичну.

БЕРИ, ТОВАРИШУ, НА РОЗУМ.

Беремо велику анґлійську буржуазну ґазету з 23. травня й читаємо:

"Великі два канадійські банки — Роял Бенк оф Кенада і Юніон Бенк оф Кенада — лучаться разом. Міністер фінансів дав свою згоду на злуку цих банків".

Є це дві величезні фінансові інституції, які розгалужені по цілій Канаді. Вони керують великими підприємствами, ведуть велику комерцію між фармерами і тягнуть зиски.

Поки їх було дві — вони, борячись за вплив, за поширення свого бизнесу, мусіли між собою конкурувати, мусіли бодай час від часу дещо працюючим попускати. А тепер вони лучаться в одну велику цілість і одним спільним фронтом будуть вести наступ на робітників і фармерів.

Отже великі бизнеси, великі фінансові підприємства лучаться між собою, бо в злуці сила. А за ким сила, за тим і право.

Тепер погляньмо на релігійний фронт.

Телеґрама з 23. травня з Брукселі, в Бельгії, доносить, що там відбулася конференція епископів анґліканської і римо-католицької церков. На конференції обговорювалася справа злуки цих церков, тоб-то справа юнії між ними.

Епископи нікого на свої наради не допустили і наслідків нарад не опублікували. Головував на нарадах кардинал Мерсіє, який в 1921 році кликав всі релігії цілого світу злучитися і розпочати новий хрестоносний похід на Радянські Республіки за те... що радянська влада сказала забрати в церквах золото та купити за него хліба голодуючому населенню.

З конференції кардинал Мерсіє поїхав до Риму зі звітом до папи, а делеґати анґліканської церкви поїхали до Анґлії давати звіт голові своєї церкви архіепископові кантербурському.

Та пощо нам йти аж до Европи. Ось і в Канаді вже від довшого часу ведеться кампанія серед всіх протестантських сект за злукою в одну. І нема сумніву, що вони злучаться. Голосування має відбутися в червні.

Чому всі вони лучаться?

Фінансові орґанізації, як банки, які тепер контролюють і реґулюють продукцію і торговлю, лучаться разом для більших зисків. Багачі, властителі їх шерів, бачуть ліпшу користь в спільному визискові працюючих, чим у взаїмній конкуренції.

Ріжні релігії — також свого роду конкурентки між собою перед богом. Церква не може істнувати без парафіян. Щоб придбати більше парафіян, кожна релігія мусить захвалювати себе, казати людям, що вона миліша богові, чим инша релігія. Самих християнських релігій є багато, які проповідуючи одного й того самого бога, сваряться між собою за право репрезентувати перед ним вірних. Парафіяне дивляться на цю сварку і перестають їм вірити.

— Нема, отже, ради, треба лучитися. Бо як втратимо парафіян, втратимо й роскішне життя — кажуть епископи ріжних релігій.

І лучаться. Лучаться великі залізничні і корабельні компанії, лучаться банки, лучаться навіть й церкви.

Лучаться для того, щоб тримати в своїх кігтях робітничо-селянські маси, щоб спільно їх визискувати в імя бога-золота, чи бога-саваофа.

А що думають самі працюючі?

Не великий процент їх, свідомих клясово, понад силу працюють, щоб довести до злуки й солідарности між робітниками й фармерами.

Певний процент тих працюючих признає, що злука добра й необхідна і що злучено всім працюючим треба боротися, але самі нічого в тому напрямі не роблять, чекають може хтось за них зробить. А коли той хтось не в силі зробити, вони його критикують.

А велика частина працюючих нічого не думає, нічим не цікавиться. Плаче, нарікає на своє тяжке життя та заливає своє горе самогонкою.

А ще одна частина, задурена цивільними й духовними аґентами, йде проти своїх братів — робітника й фармера і сіє між ними ненависть, роздор, заразу.

Цю ненависть і роздори ще більше розпалює ворожа працюючим преса, начитавшися якої робітник і фармер ходить як очмарілий та готовий кинутись на свого брата, який простягає йому свою братню руку.

Є ще й між самими працюючими багато лінюхів, вошобийників, що запродуються визискувачам і за обглодану кістку з їх стола, сіють ворожнечу між працюючими.

То-ж бери собі, робітнику й фармере, це на розум. Добре це перечитай, розжуй і пізнай, що твій ворог буржуй.

А коли хочеш того свого ворога повалити, то вчись у него, як маєш робити.

Мусій.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА ЗА КОРДОНОМ.

В київському "Більшовику" з 5. травня 1925 читаємо:

Українську пресу за кордоном можна поділити територіяльно на дві частини: пресу країн сусідних з нами й пресу американську.

Те, що могло нагадувати собою українську ґазету, в Румунії давно вже перестало істнувати — боярство, охороняючи "величність" румунської культури подбало про те, щоб не було жадного українського часопису. Таким чином лишається Польща та Чехословаччина. Ті часописи, що видається там українською мовою, розуміється, в жадній мірі не можна вважати за часописи, що боронять інтереси трудящих.

Єдиний щоденний часопис, який виходить у Львові — "Діло" безсило намагається пристосовуватись до цензурних умов, створених "кресовою" адміністрацією. "Діло" майже що дня виходить з білими плямами, як наслідок сконфіскованих ретельним прокуратором рядків, то постановами суду про "законність" попередніх "конфіскацій". Всі спроби тих буржуазно-інтеліґентських кол, що підтримують "Діло", прийти до порозуміння з польською шляхтою, нічим не кінчилися, й ґазета ледви животіє, друкуючи інтерпеляції українського посольського клюбу та підносячи справу про те, чи мають уніятські попи бути жонаті чи ні, як справу першорядної ваги для українського народу.

Коли так виглядає єдина щоденна українська ґазета в "демократичній Жечі Посполітей", в якій на папері істнують "всі свободи", то що вже казати про ті клапті паперу (як наприклад: "Український Голос") що раз, чи найбільше два рази на тиждень виходять по менших містах Західної України?! Їх читають хіба шляхетські прокуратори та інтеліґенти, що чекають "чуда", яке відродить жовтоблакитну Україну. Західно-галицькому селянинові не до таких ґазет: він жагуче ловить кожне слово, про те, як живуть селяне Радянської України, готується до боротьби з шляхтою та тими "освіченими" колишніми політичними народниками, що зрадили його.

Розуміється, що при тому білому терорі, який провадить польська шляхта, не тільки про ти трудящих Західної України, але й проти української культури взагалі, не може бути мови про істнування робітничо-селянських ґазет.

Не краще стоїть справа і в Прикарпатській Україні під пануванням чехословацької буржуазії. Робітничо-селянської преси там немає. В Ужгороді виходить раз або два на тиждень попівська ґазета, писана відомим "язичієм", мішаниною української мови з славянською. Ця ґазета лише прислуговується чехословацькому пануванню.

В Америці істнує коло десятка українських ґазет, що виразно діляться на два ворожих табори: робітничо-фармерський та патріотично-жовтоблакитний. Недобитки української контрреволюції намагаються в Америці поправити свої діла. Їх ґазети "Свобода" "Америка" та инші обливають помиями Радянську Україну й дістають фінансову та моральну допомогу американського капіталу. Але "робота" їх з кожним днем дає все менший знак, бо дістає належну відсіч ві "Українських Щоденних Вістей" в Ню Йорку та "Українських Робітничих Вістей" у Вінніпеґу, в Канаді. Ці робітничі ґазети розкривають всі брехливі наклепи прислужників світової буржуазії, розвивають дуже успішно клясову свідомість тих Українців, що покинули "старий світ" і поїхали шукати кращої долі в "новому".

Обидві ці ґазети несуть світло комунізму в широкі маси американської іміґрації, звязуючи їх інтереси з інтересами міжнароднього пролетаріяту. Вони — це яскраві вогники на полі інтернаціональної клясової боротьби.

В день преси ми вітаємо "Українські Щоденні Вісти" й "Українські Робітничі Вісти", як братів по зброї!

С. Михайлович.

МІРКУВАННЯ РАБА.

(Докінчення).

Другим поличником для "У. Голосу" (ч. 19), це досить необережно наведені уривки з оповідання київського письменника Грицька Косинки, який без сумніву, коли-б перечитав ці уривки, то в найрізкіший спосіб запротестував-би проти такого нахабного пояснювання його твору. Косинка, робітник, що провів свою молодість на панських ланах і його оповідання звичайно взяті з життя сільської бідноти. Це ворог багачів і найкраще цю ворожнечу він виявляє в свойому оповіданню "За ворітьми", що в грудні 1924 р. було друковане в київському-радянському журналі "Нова Громада". "Укр. Голос" підчеркує особливо балачки недобитків-куркулів, себ-то багачиків українського села, які звичайно ворожо настроєні до сільської бідноти і радянської влади, що не дає багачикам ніяких прав. Але як-же прекрасно і завзято незаможничка Марта боронить владу працюючих в цьому оповіданню! Як всіми силами старається вона, щоб її синок не вислугував, як колись, силу багачеві, а пішов в школу та вчився. Всі сили свої віддає вона на це. І який чутливий лист її старшого сина — червоноармійця, що пише до мами та наказує вчити дітей! Він клясово свідомий і хоч знає, що в дома злидні, але є на світі ще бідніші. Оцей син червоноармієць і його мама-незаможничка, що відбивається від сільських куркулів, це й є ті, що тримають міцно червоний прапор влади працюючих на Україні. Вони знають, що "комуністичний рай" не приходить за рік, два. Знають, що треба боротися і працювати навіть серед найбільших злиднів, аби не настала знову влада панів та куркулів й попів.

В 20 числі "Укр. Голос" злиться, що радянська влада переводить на Україні українізацію і то в першу чергу в державних установах (урядах), в яких всі урядовці повинні обовязково урядувати українською мовою. Неподобається це нашим "патріотам", які без сумніву хотіли-б, аби радянська влада урядувала китайською чи жидівською мовою, аби тільки не українською. "Патріоти" раді-б були, аби радянська влада була такою, якою часто вони представляють її в своїх брехнях: владою, що все нищить, що гнобить народні маси, забороняє національний розвиток і т. д. Але мрії "патріотів" ніяк не здійснюються, бо радянська влада, це влада працюючих і є одинокою на світі владою, що дає повну волю працюючим масам в усіх галузях життя. "Укр. Голос" твердить, що українізацію на Україні переводили швидче від більшовиків Центральна Рада і Скоропадський. Хто був в той час на Україні, той без сумніву соромився за ту українізацію, що виявилася перш усього в насильному перекрашенню вивісок на крамницях в містах та місточках. І мешканці України мали честь читати ось які вивіски: **"Капустярня"** (це крамниця з овочами і яриною), **"Стрижки, бритки і зазишки волосів"** (це голяр-барбер), **"Багульна скарбниця"** (це пакункова каса на стаціях), **"Чепурня"** (це ґардероба на стаціях) і багато инших чудернацьких назв. Щож до тих шкіл, які ці насильні влади на Україні натворили, то найкращий доказ вдячности за них тим владам українського працюючого населення, яке кілька разів так безпардонно проганяло ці влади і вкінці завело-вибороло свою владу працюючих, радянську. Правда, петлюрівська влада була створила в Київі українську ґімназію, але туж ґімназію зруйнували динамітом самі-ж петлюрівці зі своїми спільниками — польськими панами в 1920 році. І відколи на Україні істнує радянська влада, то не було ні одного випадку, щоби вона виступала проти українських шкіл або насильно накидала російську мову в школах. Навпаки, радянська влада доложувала всіх старань, щоби цілу Україну засіяти школами, (українськими школами!) і найбільші суми в державному буджеті Радянської України призначені на народню освіту, на шкільництво. Мрії "патріотів", щоби Україна не була Україною в цей час, коли там влада не панів, а працюючих, даремні. Радянська Україна не чує їх скавуління за кордоном і проводить свою творчу працю все з більшою енерґією кожного року.

Звичайно, не варто звертати аж стільки уваги на натягнені брехні канадійських "патріотів", бо це їх ремесло, але ми вмисне торкнулися цеї справи, аби доказати, в який нахабний спосіб перекручують вони не тільки політичні відомости, але навіть оповідання радянських письменників. Дивуватися їхній роботі годі, бо з них ще не вивітрів рабський дух і ціла система їхнього думання така, як була в наших прадідів. Для таких людей не істнують ніякі події, що потрясли цілим людством в останньому десятиліттю, що звернули навіть загальну людську думку на нові шляхи. Добровільний раб не соромиться не тільки самого себе, але й чужих, далі стоїть послушно на лапках і радий, як може прислужитися чимбудь свому панові. Хіба він має почування сорому? Певно ні! Він гнучкий як вюн, мягкий, як віск і подлий, як кожний добровільний продажний раб.

К. Хмурик.

ПРОЦЕС РУМУНСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

На процесі комуністів у Букарешті читання акту обвинувачення тривало далі протягом другого й третього дня. Між обороною та прокураторією сталася низка гострих сутичок про те, якою мовою дозволяється виступати на процесі. Суд згодився на пропозицію оборони дозволити виступати рідною мовою, але намагався в той час призначити на перекладчиків аґентів охранки.

Проти того запротестували обвинувачені. Тоді на перекладчиків призначено кадрових офіцерів. Третього дня суд постановив надати 23 обвинуваченим право вільної оборони.

ДЕ ДВА БЮТЬСЯ, ТАМ ТРЕТІЙ КОРИСТАЄ.

В Індії йде завзята релігійна боротьба між трудовим населенням. Бо хто-ж є більш релігійним фанатиком, як не темний робітник чи селянин? Пан є релігійним тільки з виду. Він дає, що правда, на церкву, але не з побожности, а тому, що церква береже його панську приватну власність, та оберігає його право на визиск. Та ще й як дає пан?! Так дає на церкву, щоб всі люде бачили, щоб в ґазетах про це писали, що ось такий то пан дав таку то величезну суму грошей на церкву або якусь дорогоцінну річ, а по суті дав "з пожару вкрадений покров".

Чим більш відсталі народи, тим завзятіша між ними ведеться релігійна боротьба. І чим більша ворожнеча між народами, тим більша користь для капіталу.

Ось візмім 300 міліонову Індію, яка є золотим дном британського імперіялізму.

На протязі минулого року головним чином в північній частині Індії відбулося чимало сутичок між Індусами та музулманами. Здебільша сутички мали незначний характер, але сутичка в Когаті, в Пенджабі, мала кріваві наслідки, було вбито около 124 осіб, багато ранено, зруйновано кілька будинків.

Зверхніми причинами цих сутичок являються ріжниці, які істнують в релігійних обрядах Індусів та музулман. Так, музулмани не вважають вбивство бика за злочин, а індуські фанатики вважають биків святими тваринами. Иноді сутички бувають з-за музики: індуська релігійна музика, мовляв, перешкоджає молитвам музулман.

Ці суперечки самі по собі не можуть роздмухувати настрою натовпу аж до насильницьких вчинків і вони не являються важними причинами. В дійсності індуські та музулманські трудящі маси мають більший інтерес обєднуватися, ніж поділятися на ворожі табори. Сутички являються прямим ділом аґентів-провокаторів, які нацьковують релігійних осіб, використовуючи їх темноту.

Як повідомляє бюлетин комітету "За Індію", аґенти провокатори бувають двох катеґорій. До першої катеґорії належить шар паразитів-попів, обох релігій. Бачучи, як прокидається свідомість серед мас, ці попи почули себе загроженими і щоби забезпечити своє привілейоване становище, вони розпалюють релігійний фанатизм. Ґанді, вожд поміркованого націоналістичного руху, на останньому національному конґресі Індусів заявив:

"Зацікавлені особи, тоб-то попи, знайшли вигідним торгувати релігійними доґмами, щоби провокувати сварки між музулманами та Індусами, у наслідок цього й сталася страшна траґедія в Когаті".

Друга катеґорія аґентів-провокаторів виходить з иншого соціяльного стану, а саме: вона складається з тих, які визискують трудові маси і які позбавилися би свого привілейованого становища, наколи би Індію було звільнено від британського ярма. Вожд музулманського визвольного руху представниками цієї катеґорії називає осіб індуської "освіченої кляси".

Штучний характер індусько-музудманських суперечок виглядає ще яскравіше, коли згадати, що ті, хто несе відповідальність за ці сутички, самі нерелігійні: вони ані скільки не виконують приписів ані індуської ані мусульманської віри в своєму щоденному житті.

Так воно є всюди, так воно є і в Індії. Як хочете, то так воно є навіть між Українцями в Канаді і Галичині.

Пікнік, Пікнік, перший в цему сезоні. Їдьте всі на свіже повітря! Там серед зелені в кругу своїх друзів гарно забавитесь. Читайте оголошення на 4-ій сторінці.

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

КОГО І ЯК ТРЕБА ПОПИРАТИ.

(Малий фейлетон.)

Хіба поговоримо дещо про політику?...

Ви яку політику попираєте, товаришу?

Не розумієте, що то є політика?

Владу, владу, яку ви попираєте?

Ніякої? Зле. Деяку часом треба попирати.

О! Ви тому не попираєте, що ви в Канаді? Гаразд, ходімо на Україну.

***

Питаєте, чому всі щирі українські патріоти не попирають Радянської Влади?

Потомилися, тому й не попирають. Та й обридне-ж все перти та перти.

Тільки подумайте!

Була колись на Україні.. ні, тільки в Київі і трішки в Житомірі, Центральна Рада.

Всі "щирі" її попирали, ще й других взивали:

"Попирайте, попирайте всіма силами, це-ж наша!"

І так щиро перли, що виперли її з Київа в світ за очі.

А як почали перти Скоропадського!... Як перли на гетьмана, то ще й Німців до помочі запросили. І виперли.

А як прийшла Директорія?! "У ваґоні Директорія, під ваґоном територія".

Весела була влада. Мандрівна. Ну, і якже було її не поперти?! Башибузуком треба було бути, а не Українцем, щоб не поперти.

І гукнули:

"Дружно, братця! Ще раз! Тільки раз!" І виперли.

Прийшла Радянська Влада.

Гей, хлопці, не попирайте! Сидіть спокійно! Ані один не попирайте! Хай чекає. Досить наперлися. Від тамтих під боками коле.

І не поперли Радянської Влади. Сидить вона собі на Україні і владить.

***

Чому українські трудові маси всі попередні влади перли, а Радянської ні?

Візьмім по порядку:

Центральна Рада і Радянська Влада — чи є яка між ними ріжниця?

Розуміється. Сама назва першої — Центральна Рада — котрим боком її не обернеш, нічо про владу нам не говорить.

Є Центральна Рада, але не влада.

Центральна, бо в центрі, а Рада, бо радить.

Значить в центрі радить. А поза центром селяне відобрали в панів землю. Пан втік до центру і засів в Центральній Раді. Центральна Рада тоді й сказала:

— Петлюро Симоничу! Селяне землю в пана Шкіролупського забрали. Розпорядись і нам донеси.

Пішов Петлюра на села і нагодував українських селян сирою землею.

І вийшло по цанківському: "Перше застріль, потім питай".

Якже-ж було не поперти такої влади?

А Радянська Влада зовсім навпаки.

Прийшов до неї селянин і скаржився:

— Радянська владо українська! Залишився в нашому селі панський вилупок... Так він, отой, значить, панський вилупок часами дуже вилуплює на мене свої кровожадні очі.

— Привести його сюди — каже Радянська Влада.

Й починає радити... Перше радити, бо на теж вона радянська; а потім владити, бо на теж вона влада.

***

Або візьмім владу гетьмана! З кого, чи з чого вона складалася? Складається з

Геть, мана!

Отже не влада це була, але **мана,** перед якою стоїть **геть!** Бери "геть" і гони ним "ману" з України.

Як тільки вибрали Німці гетьмана, то селяне побачили, що то не влада, але панська мана і начали її перти примовляючи:

— Геть, мана! Геть, мана!...

І вигетькали.

І з тої історичної назви лишилося на Україні більшовикам тільки "геть", яким вони гетькають всяку сволоч з України, а "мана" лазить боса по Канаді...

***

Була ще після геть, мана на Україні Директорія.

Що таке Директорія?

Щоб зрозуміти цю назву, її треба перше зукраїнізувати.

А то-ж як ти її селянам поясниш?

— Панове селяне, за яку ви владу?

— А у вас яка тепер на черзі?

— Та-ж ди-ре-кто-рія!

— Яка, яка? Ти не чув Степане, як він сказав?

— Та... сказав дире... кторія, чи щось.

— Казав така влада, що дире?... Хай-же він дире собі з нею до бісового батька з нашого села... У мене й без його директорії свиня мішки подерла.

— А я чув, що ця дире-кторія здерла в сусідньому селі з селян по сім шкір за те, що вони панську землю забрали...

— Гей, хлопці, ломи плоти та дери її по спині!

І дернула Директорія з України аж задеркотіло за нею.. Так її поперли.

Що-ж до Радянської Влади, то й самі українські патріоти кличуть, щоб її не попирати.

І я так кажу:

— Не попирайте, ні, Досить з вас того, що всі попередні влади виперли.

Куркуленко.

ХТО ЩИРО ПРАЦЮВАВ, ТОМУ СОЛОДКО Й ЧИТАТИ.

Хто щиро працював в місяці травні для своєї преси, тому нічас відпочинку солодко почитати свою ґазету.

Чим більше людина доложила старань до здобуття якоїсь річи, тим дороще вона її відтак цінить. Коли тяжкою працею збудує чоловік власну хату, то дуже дорога вона йому потім.

Коли гурт зорґанізованих робітників збудують свою інституцію, доклавши до цеї будови багато старань і власних центів, тоді вони гордяться нею перед цілим загалом.

Те саме й з пресою.

Легко сказати — ми маємо свою робітничо-фармерську пресу. Але той, хто багато старань, праці й центів своїх доклав, щоб її збудувати, розвинути, поширити й побільшити, знає, як дорого передових свідомих робітників та преса коштує.

Але напрацювавшись для неї, емло тоді бере він в руки свою ґазету і з любовю перечитує те, що в ній написано. Він відчуває своїм клясовим чуттям, що його совість чиста перед нею, що за її науку він не тільки згори заплатив за неї за рік, але дав і на пресовий фонд, а найголовніше, придбав її кілька нових передплатників.

Травнева кампанія вже кінчиться.

А що ви, товаришу, зробили в тому місяці для своєї преси? Чи вирівнали ви хоч свою залеглу передплату? Чи придбали ви її хоч одного нового передплатника?

Якщо так, то з легкою й чистою совістю ви можете зробити так, як ось показано на цему образку.

Коли-ж за цілий травень ви цего не зробили, то зробіть це нині, памятаючи, що ваша ґазета чекає на заплату за свою працю для вас.

ВІСТИ З ТОРОНТО.

Від якогось часу почалась в нас мова про кооперативи. Ця мова скоро поширилась майже на цілу провінцію, як не далі. В нас в Торонто, вона зреалізувалася і ми бачимо її практичну сторону. Стор наш розвивається дуже гарно. Однак при тому ми побачили ще й те, що кооператива, себто дійсна кооператива, вимагає не тільки більше праці, чим ми собі перше уявляли, але потребує також здібних до такої праці людей.

Книговодство і контроля потребує коли не фаховців, то щонайменше людей з певним підготуванням. Без відповідних людей, таке підприємство вже заздалегідь засуджене на загибіль. Кооперативи проваджені в хаотичний спосіб не можна контролювати і вони по найбільшій части переходять в приватні руки. Знаємо таких кілька випадків.

Щоб цьому запобігти, в нас вироблено статут, який має реґулювати діяльність і напрям такої кооперативи. Коли в дійсности розвивати нам цей рух, так відразу треба покласти його на дійсні кооперативні основи.

Весь цей рух мусить бути стисло зцентралізований і проваджений у взірцевий спосіб. Де немає відповідних до цьої праці людей, кооперативи відкривати непрактично. Члени наших орґанізацій не мають попирати руху кооператив, котрі не признають кооперативних принціпів, висказаних в статуті спілки.

В багатьох місцевостях ініціяторами коператив були люде з поза орґанізації, Коли-ж орґанізація взяла це в свої руки, та предложила справу як слід, ці "ініціятори" відскочили. "Е, та де-це таке бачили, тут вже якийсь статут мають, централізація, інкорпорація, контроля й надконтроля. Ми гадали, що так собі, зійдемось, порадимось, дамо по кільканайцять доларів і справа скінчена. А тут — диви що заводять. Якісь статути, то чорт його зна що". І розійшлись.

І деякі товариші журяться, що вони пішли та й погрожують, що заложать кооперативу самі. Цим ми ані трошки не клопочемось. Вони в дійсности можуть заложити стор, чи що-б не було, та тільки не кооперативу. Свою ціль вони не закривають. "Зійдемось, порадимось, дамо гроші і по всему". Дальшу судьбу такого підприємства ми вже знаємо. Одиниця перебирає це все в свої руки, поволі відпихає шеровців на бік. Люде-шеровці, що чекали на дивіденди, нічого не дістають, а одиниця забірає підприємство.

Люде з поза орґанізації, що були "ініціяторами" такої думки, а тепер побачивши статут, та другі закони кооперативи, відскочили, мали безперечно такий задушевний плян, а не що инше. Коли-ж побачили, що їм не вдасться перевести його в життя, бо на сторожі робітництва стоять їхні орґанізації, відскочили. Жаліти за такими не слід.

Та не слід нам позволяти використовувати їм робітничу добродушність. Дійсна кооператива, або ніяка. Бажаєте дійсну мати, пишіть по статут кооперативи до Торонта, перечитайте його уважно, передискутуйте, а тоді скажіть своє рішення.

Кооператива, чи некооператива.

Робкор.

КАЛЄНДАР "ВСЯ УКРАЇНА В АДРЕСАХ" ВЖЕ ВИЙШОВ.

В харківській ґазеті "Селянська Правда" з 23. квітня читаємо сповістку, що календар "Вся Україна в адресах" на 1925 рік вже вийшов з друку і невдовзі буде розісланий всім передплатникам.

Тому треба сподіватися, що всі ті канадійські товариші, що переслали через руки секретаря Ц.В.К. ТУРФДім свою передплату, невдовзі отримають свої календарі.

Перший великий робітничий пікнік у Вінніпеґу. Їдьте всі! Подробиці читайте в оголошенню на четвертій стороні!

З поля науки і техніки

ВЕЛИЧЕЗНА РАДІО-БАШТА.

В Німеччині, близько Берліну, закінчили будувати першу у світі радіо-палату, призначену для вистави виробів радіо-промисловости.

Біля палати будують тепер велитенську антену, подібну до башти, що переважатиме всі башти в Берліні.

Заввишки вона 185 метрів. У середині в ній на 50 метрів від землі влаштований ресторан на 160 осіб.

Вікна в ньому будуть похилі, щоб спостережник бачив перед собою околиці. На височині 180 метрів буде збудовано майданчик, де вільно могтиме міститись 40 осіб. На цім майданчикові влаштовуватимуть концерти. На самім вершкові антени гадають помістити величезного прожектора, що ночами освітлюватиме Берлін. Усю антену будують із заліза.

НЕЗВИЧАЙНЕ ВИСОКЕ ЛІТАННЯ В ГОРУ.

Недавно французький літун Калізо знявся аеропляном на 8 миль високо. Цікаві детайлі цього літання. Аероплян та мотор готувалися до цього два роки. Сам літун вправлявся кілька місяців, дотримуючись суворо дієти та утримуючись від того, щоб курити чи вживати алькоголь. Перед тим, як мав летіти, Калізо взяв із собою два бальони кисеню по 1000 літрів (у відрі 12,3 літра) кожний. На руках у нього були рукавиці трьох ґатунків: паперові, вовняні і кожушані. На ногах дві парі вовняних панчох і кожушані чоботи. На голові був шовковий ковпак і два шлеми. Не зважаючи на такий одяг, уже на височині 7,000 метрів літунові стало дуже холодно. Цілий аероплян вкрився снігом. Уже на височині 5 тисяч метрів він мусів дихати киснем, що взяв із собою. На височині 12,000 метрів було 56 степенів морозу; у літуна стало дуже гудіти в вухах і наче щось насувалося на очі. Увесь підйом тревав одну годину 55 хвилин. Спускатися було ще важче, бо організмові труднїше було призвичаюватися до збільшення тиску в атмосфері, а ніж до зменшення. Коли літун спустився на землю, йому трудно було йти і він скоро зомлів. Протягом кількох днів після літання Калізо дуже болїла голова й пекло в горлі.

ЗНАЧІННЯ НАЗВ РІК ГОРИНЬ І ІКВА.

Назва Горинь на перший погляд видається виведена із слова "гора", — але що спільного має гора з рікою? Один з німецьких фільософів, Макс Фасмер, висловлює думку, що назва Горині походить із ґотського "garunjo" — повінь, залив, та "garinnan" спливатися. Таксамо незрозуміла для нас назва Ікви виводиться із ґотського "aiko" — дуб, тобто ріка, що пливе серед дубров. Загально відома річ, що ґерманське племя східних Ґотів перед великим переселенням народів р IV. століттю проживало на Україні. В тому часі повстали і ці ґотські назви волинських рік.

СКЛАДАЧ.

Роки
Йому лице зморщили,
В друкарні
Він сорок літ,
Мій любий, старий наборщик,
Мій дід...

Як ніч нам
Мягкими пальцями
Кладе над віями
Сни, —
Наборщик не може
Спати в цю мить,
Не спить і друкарня з ним...

Зі шрифту—холодного олова
Він ниже
Гарячі слова,
Хай старість посрібила голову,
Ще думка у нього
Нова.

Хай спина трохи погорблена
І в легенях
Олова пил, —
Рядком уже
Робкор луна,
Розтулює очі сліпим.

Від того радість наборщику—
З заводу пише свій брат,
Пишуть
Із шахт забойщики,
З далекого степу
Батрак...

Забуде,
Що в грудях олово
Від цих мозолястих
Слів,
Ще нижче посріблену голову
Схиляє на букви малі...

. . . . . .

Роки
Йому лице зморщили,
В друкарні
Він сорок літ,
Мій любий, старий наборщик,
Мій дід...

Антін Шмигельський,

Повідомляється всіх тих товаришів і товаришок в Вінніпеґу, що забрали листи для збирання передплат і пресового фонду, щоб принесли їх в найблищих днях до адміністратора "У.Р.В."

Комітет.

Н. САУЕР. 20)

ЦІНА КРОВИ

(ПОВІСТЬ.)

Переклав М. ІРЧАН.

(Продовження.)

Барвінов підійшов до вікна. Розумів зворушення Андреєва, хоч сам був холодний і спокійний. В цій хвилі не думав вже про Ласкавця. З ним вже все готово. Треба думати над иншим: куди від'їхати?... Тільки тепер, як з нього впав тягар писарської служби в охранці, може стати дійсним революціонером. Видержав тяжкий іспит. Куди-ж закине його доля далі?

Грізну мовчанку перервав Андреєв. Приступив до Барвінова. Світло падало на його обличчя і ясніше відкривало зміну в його поверховности. Гостріше виступали черти в обличчі, в короткостриженому волоссю — що посріблилося сивиною. Дивна сивина в трийцятьлітньої людини! Тільки в постатті і при держанню голови залишилося щось певне, камінне, непохитне.

— Тільки з цею справою покінчіть ще сьогодня... — просив Барвінов.

— Сьогодня?!

— Так, бо я більше не повернуся туди... Тут вже й мої речі. Завтра від'їду...

— Що? — скрикнув Андреєв.

— Завтра. Вірте мені, не можу довше... Мушу обов'язково від'їхати завтра рано...

— Куди?

Барвінов здвигнув плечима. Куди поїде? Хіба-ж він знає?

Але Андреєв боявся спішности. За мало мабуть одного вечера на вирішення такої важної справи.

— Докажемо все це? — питався.

— О, так! Докажете! Маю приготоване все для суду. Ані один доказ не забере вам марно хоч-би хвилинки. Все я приготував, а сьогодняшної ночі — цілком не спав — писав обвинувачення, власне спис голих фактів і доказів. Але про це вечером. Поспішіться... Як хочете, можете засідання назначити у Северліва.

— Ви знаєте Северліва? — здивувався Андреєв.

— Розуміється. З доносів Ласкавця. Скажу вам ще більше: По моїй думці найкраще буде зійтися там, де перед двома тижнями було ваше засідання.

— В лісній будці?

— Так. І про це знаю... Ще багато будете дивуватися.... Значить сьогодня... Так?

Андреєв зрозумів, що Барвінов мусить виїхати, що неможе залишитися...

X.

Весняним шумом шепотів ліс. Великий ліс за містом. Недолітав сюди міський гамір з своїм гуркотом трамваїв, свистом, гармідером... Було тут приємно і тихо. Заходяче сонце багрило мягким промінням вершки дерев і тиха ніч насувалася з невідомих просторів. Як прийшли сюди, щоби судити Ласкавця і ждати його приходу, бажали всі тільки одного, аби не було ані тяжкого суду, ані Ласкавця, ані зрадників....

Хотілося встати і піти з піснями по лісі, з радістю вітати весну і життя... Хотілося повною груддю вдихувати гостре повітря, таке чисте і міцне. Хоч ліс був тільки шість верств від міста, — але вуличні шпіони не відважувалися приходити сюди. Тому й вигідно було збіратися в цій далекій, лісній буді.

В середині буди стояв нахилений над паперами Барвінов, а Андреєв і Соломко сиділи мовчки з боку.

Соломко виглядав спокійно, хоч не цілком так, як бувають люде здорові, до всего байдужі і задоволені. Але намагався заволодіти собою і вдавав байдужного.

По вузкій стежці надійшов Ласкавець і Северлів.

Ласкавець ступав дрібними кроками, (руки в кишенях), як людина занята, поспішаюча до важної праці. Як на стежці було болото, або мала калабаня, то обережно обходив її або перескакував.

За ним йшов Северлів, згірдно усміхаючись за його плечима. Неначе вмисне перед Ласкавцем чалапав по болоті брудними чоботами робітника, який немає часу оминати перешкоди. Нехай і цілого його оприскає болото! Він не аристократ, щоб боявся появитися серед вулиці в заболоченому одязі!

В кімнатці буди, куди зайшли всі, Ласкавець оправдувався за мале спізнення.

— Дурниця! — відповів Андреєв.

— Ні, не дурниця, товаришу! — заперечив Ласкавець. — В партії мусить бути залізна дисціпліна. В тім-то й біда, що маємо два роди годин: звичайні і години для орґанізації. Як після орґанізаційних годин потрібно прийти в семій — тоді можна приходити і в десятій... А це каригідне... А-а-а.... хто-ж це?

Ласкавець замітив Барвінова, якого передтим через короткозорість небачив.

— Зараз познайомитеся з ним — виминаючо відповів Северлів. — Сядьте блище до стола... Ось тут в кут... Під образ матері божої... — можливо буде берегти вас...

— Дякую — усміхнувся Ласкавець сідаючи за стіл. — Тут ми і без богів безпечні... Ну товариші, в чім річ?... Чому скликане окреме зібрання в день спокою?

Наступила хвиля, в якій всі замовкли.

Після умови перше слово належало до Андреєва. Обвинувачення повинен був прочитати Барвінов. Початок був тяжкий. Кожний відчував незручність перед тим чоловіком, якого так довго вважали передовим діячем партії, а сьогодня, як тяжкий камінь, висіло над ним страшне обвинувачення.

— А що-ж, як Барвінов помилився, нещасливо помилився і Ласкавець докаже свою невинність? — блиснуло нараз в голові Андреєва.

Підчас загальної мовчанки Северлів встав, замкнув двері і вікно, потім сів близько Ласкавця, майже напроти нього і на коліна поставив грубу-ґудзовату палицю, яку й називав: "пролетарським прутиком".

— Ласкавче, ви певно знаєте — почав Андреєв, — що наша орґанізація розбита, завдяки хитрій і зручній провокації?

— Розуміється, — спокійно відповів Ласкавець. — Хто впрочім незнає про це?

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ
найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА
КАРПАТСЬКА НІЧ
що недавно вийшла з друку? Якщо немаєте її ви самі, або ваші знайомі, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратить вона вартости навіть тоді, як ви перечитаєте її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаєте до кінця.
Письменник М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську ніч" ви рівночасно багато вчитеся і то в найбільш приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладинка з артистичним малюнком в двох кольорах.
КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІЄТЕ! РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ СЕРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.
Висилаються книжки за попереднім надісланням грошей.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.
Замовлення з грішми посилати на таку адресу:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ЗРОБИВ, ЯК ЖІНКА ПОРАДИЛА.

Едмонтон, Алта.

Приходжу до дому з роботи і думаю щось написати до ґазети. Але матеріял, який був в голові, вийшов з неї разом з шумом Свифтових машин.

Що-ж тут робити? Матеріялу нема, а писати кортить, як цигана до сала. Сів коло стола, росклав папір, атрамент, застромив нове перо і думаю.

Входить жінка до хати й питає, чого я задумався. Я глянув на неї скоса і кажу:

— Відійди й не питай. В моїй голові й так шумить.

— О, бачу. Ти хочеш бути писакою, але не знаєш про що й як писати?

— Але-ж і ти мені не поможеш...

— Хто знає, може поможу, як що не будеш такий гонорний.

— Не буду, тільки скажи про що писати.

— Пиши... пиши... пиши, що не добре так робити, як наш сусід зробив.

— Котрий сусід?

— Та-ж той, що недавно переїхав з фарми до міста... У него жінка й семеро дітей, а він заробив щось там трохи і замісць купити щось до хати чи дітям, які дуже бідні, напився за ті гроші, як свиня, прийшов до дому, набив жінку, порозгонив діти, побився з сусідом за те, що той обороняв його жінку і так бунтував, аж його поліцай до Іванової хати забрав.

— Дякую, дякую жіночко, вже написав. Може ще що цікавого знаєш?

— Пиши, про те, що ось нині у нас була жінка — приходила прощатися — і дуже плакала та нарікала, що не має дітей... Купили обоє з чоловіком за пять тисяч доларів фарму і не буде кому її відтак віддати... не буде на кого маєток лишити...

— А ти що її сказала?

— Я?... Я нічого не сказала.

— А чому ти не показала на наші діти?

— Хіба я знаю? Я встидалася...

— Угу!... Ти встидалася! Ка-ж-жи далі, що писати.

— Пиши, що була у нас нині ще одна наша сусідка і ревно плакала... Має осмеро дітей, а чоловікові в майні побило ноги. Тепер не мають що їсти і господар вигонить їх з хати, бо-ж вони, жиють в рентованій.

— Написав вже...

— Ще пиши, що поліцай забрав до арешту 70-літнього старичка за те, що він назбирав на національній залізниці приорщу вугля і за це його вкарали двайцять доларів штрафу, а він не має двайцять центів за душею.

— Вже й те маю.

— На закінчення ще напиши, що кожний робітник і фармер, робітниця і фармерка повинні читати "Українські Робітничі Вісти", "Фармерське Життя" і "Робітницю" та належати до робітничо-фармерської організації... Написав?

— Еге-ж.

— А тепер перечитай, чи чого не пропустив.

Читаю. По прочитанню:

— Чи маєш ще що нового, жіночко моя?

— Маю. Не забувай про тих десять заповідей кореспондентам, що ти читав в "У.Р.В.", що писати треба коротко, ясно і річево. Бо коли цего не виконаєш, твоя писанина піде в редакційний кошик. Тепер поздоров від себе і від мене всіх читачів "У.Р.В." і кінець.

А. Понур.

"БЕЗРОБІТНІ".

Драматично-співацький гурток при У.Р.Д. у Вінніпеґу на закінчення театрального сезону відіграв в суботу 23. травня 1925 драму на 3 дії М. Ірчана "Безробітні". І годі промовчати цю виставу, бо вона хоч остання, але пройшла в гарному виконанню наших аматорів.

Драма "Безробітні" не легка до виставя. Вимагає вона може більше, як инші драматичні твори буквального знання роль і старанної гри аматорів. В ній чи не кожне слово важне і спускатися на суфлера, тут вже тяжко. Хто хоче грати її, мусить добре попрацювати над нею, аби осягнути певний успіх. По свойому змісті "Безробітні" дуже глибокі, і особливо в цей час "щипають" робітництво за серце. І жаль, що наші аматори не виставили її десь во середині сезону.

Перемучені до краю робітничі аматори довгою працею від осені до весни, грали вищезгадану драму з повним розумінням її і старанно. Тов. Гордієнко в ролі Невідомого вивязався так, що годі мріяти навіть инакше. Видається мені, що сам автор не міг бажати собі кращого типа в цій ролі. Тов. Попович в ролі Антона визначився дійсно мистецькою грою, особливо в траґічних моментах. Т-ка Василинова від першої до останньої дії грала з питомим її розумінням кожної ролі. Т-ка А. Мойсюкова навіть в невеличкій ролі матері Марти вивязалася незвичайно добре, і дала прекрасний тип хорої-чутливої робітниці. Момент смерти вийшов в неї дуже природно. Чудового типа дав т. А. Хоркавий в ролі Шанцера, а т.т. Гунька, Кащак і инші товариші в ролі робітників також грали добре. Навіть гурт за сценою вивязався в цей раз дуже добре. Словом, наші аматори, хоч вимучені довгою працею, гідно закінчили свій сезон. Надіємося, що в найблищому сезоні ми матимемо змогу побачити на нашій сцені нові прекрасні штуки в найкращому виконанню, бо за останній сезон робітничі аматори пішли далеко вперед. Як зачуваємо, Театральна Робітнича Студія протягом літа, відновить свою працю, підготовляючи нові твори до осінніх вистав і головне, що буде новим в цих виставах, це велнкі масові постановки з гуртовою деклямацією.

Бі-бі.

ДЕЩО З РОБІТНИЧОГО РУХУ В БЕВЕРЛЕЙ, АЛТА.

Слідами своїх собратів на Кровс Нест Пес поступають і беверлейські та едмонтонські вуглеві барони. Декотрі з них вже дали своїм робітникам ультімат, щоб ці були готові приняти знижку платні від 1. липня ц. р. на 25 процент. Значить, вони пішли ще більше вперед з своїми домаганнями, бо коли на Кровс Нест Пес знижено платню лише на 13 і 15 процент, то тут зразу хочуть її знижити аж на 25 процент.

Чи вдасться тут робітникам поставити який будь опір, це дасться видіти в дуже скорій будуччині. Угода кінчиться при кінці місяця червня і коли-б 18. дістрікт був тепер міцний, то можна би при його допомозі і тут сподіватися на успіх у боротьбі, а так прийдеться самим боротися проти зорґанізованої сили вуглевих маґнатів. Та надії на нашу побіду не можемо тратити. Готуймося до неї заздалегідь.

Стараниям відділу ТУРФДім в Беверлей зібрано в цій місцевости до цего часу на страйкуючих майнерів в Новій Скошії $60.65, які вислано в призначене місце через Бюро У.С. К.П.К. Збірку мусіли ми припинити, бо самі знаходимося в дуже крутім фінансовім положенню, а тут і в нас страйк за плечима. Все-ж віримо, що цих пару десяток утре не одну сльозу заплаканій матері над своїми голодним діточкам в тій далекій від нас провінції, якою володіє ненаситна компанія БЕСКО.

∴

В нас травнева кампанія в користь нашої робітничої преси в повнім русі. Кожна субота і неділя від початку місяця травня аж до його кінця заняті ріжними підприємствами. Драму т. М. Ірчана "Родина Щіткарів" на домагання публики мусимо ще раз грати цего місяця. Відограли також і "Товариство Пшик", з чого зараз всюди тут повно сміху. Нераз порівнуємо його до таки правдивого "Товариства Пшик" в Едмонтоні і тут едмонтонський "Пшик" в дечім побив Тихончукового "Пшика". В слідуючу неділю устроюємо пікнік, а вечером закінчуємо кампанію діточим концертом. Великих успіхів в збірці зовсім не надіємось, бо в нас зараз істнує кріза на роботу і кишеню. Та все-ж тихо сидіти не можна. Треба щось робити, щоби пресі нашій дати як найбільшу поміч на літні місяці. А не подбаємо за нашу пресу, то в будуччині останемось без всякого средства до ведення дальшої боротьби з нашими визискувачами.

∴

Нарешті дочекалися ми в Беверлей бачити, що наші діточки знову пішли до Укр. Роб. Діт. Школи. Та на превелике диво якось не так воно, як це було передше. Бо подумати лише, коли передше учащало до Укр. Роб. Діт. Школи при відділі ТУРФДім найбільше яких 50 дітей, то зараз вписалося до школи поверх 110 дітей, а реґулярно ходить до школи 95. Діти поділені на 4 клясі, а наука відбувається 6 разів в тиждень. Учить т. Д. Мойсюк, який заразом підготовляє других двох товаришів, щоб були готові перебрати провадження науки в Р.Д.Ш. в разі йому прийшлося-б виїхати звідси. Зацікавлення дітей і їхніх родичів Укр. Роб. Діточою Школою велике. Число дітей в школі з кожним днем збільшається і прийдеться товаришам здорово подумати та поглядіти за добрим-кваліфікованим учителем, який з'умів-би виховати їхніх діточок на правдивих горожан робітничого суспільства. Подумайте, товариші, над цею справою лучше, бо-ж наші діти, це будуча наша організація, це будучі проводирі робітничої кляси, то-ж їм належиться від нас і від наших учителів дійсне пролетарське виховання.

Робкор.

СПРОСТУВАННЯ.

Форт Виліям, Онт.

В "Укр. Роб. Вістях" з 7. квітня ц. р. вміщено коротенький допис з Форт Виліям, Онт., в якому писалося про попа одної української парафії в Форт Виліям та про смерть старого чоловіка, на похорон якого парафіяне збірали гроші, щоб заплатити попові.

Наша редакція отримала від заряду греко-православної церкви (хоч про неї в згаданому дописові не писалося) в Форт Виліям спростування, в якому заряд заявляє, що священник греко-православної парафії в Форт Виліям по 100 дол. місячно не бере; що помершого там 70-літнього старика священник похозав безплатно; що парафіян підчас похорону безумними не називав, але "відправив похорон дуже достойно і в своїй промові не згадав покійника ні одним лихим словом".

НЕ ПОМИНУЛО Й НАС.

Футгилс, Алта.

Давно вже писалося про цю місцевість в "У.Р.В.", а це тому, що не було про що писати. Роботи тут нема ще від місяця лютого. Робітники пороз'їздилися, шукаючи роботи, а тут лишилися тільки ті, що не мали за що виїхати та деякі фамілійні. Сподівалися, що дочекаються роботи, коли компанія дістане "Онтеріо маркет", яким вона все дурила робітників. Тимчасом маркету як не було, так і нема. Частина з тих робітників дістала повідомлення, що можуть стати до роботи в другій місцевости і виїхала 13. травня. Бос побачивши, що передовіщі елементи виїхали, скликав 13. травня мітінґ і запропонував знижку заробітної платні. Мітінґ був тихий, прибитий, ніхто навіть не хотів говорити. Коли декому розвязалися язики, то заговорили в той спосіб, що давно вже треба було це зробити, то були-б мали роботу. Були це босові підлизники. Бос похвалив їх за це та вичислив, кілько хемпів згодилося вже на знижку платні і стало працюють. Тільки ви так отягнулися. І зраділи босівські прихильники і зараз таки зарядили голосування. Але тільки один підняв руку за знижкою платні, а решта не осмілилися. Певно стидалися самих себе, а не лише инших робітників. Той один, що підняв руку, оглянувся і побачивши, що ніхто його не піддержує, також опустив.

Після цего заряджено тайне голосування. При тайному голосованню показалося, що більшість є за знижкою платні. І так приняли знижку одним голосом більшости. Та не в тому суть, але в тій страшній дволичности, яку виявили при голосуванню. Отверто боїться і встидається руку підняти, а закрито — герой! Голосував за знижкою, але відтак буде хвалитися, що він голосував проти.

Тепер майнері думають, яку-б то нову юнію приняти, чи видумати. І далі сидять та чекають "Онтеріо маркет-у".

Зловид.

ЛИСТ З УКРАЇНИ.

Мус Джо, Саск.

Тов. С. Заокіпний прислав нам до поміщення листа, якого він отримав від одного галицького втікача. Сам т. Заокіпний про него таке пише:

"Я отримав листа з Радянської України від свого товариша Ст. Гоголя, який втік з Галичини від польських панів і тепер вчителює на Донеччині. Перед двома роками, коли він був ще в Галичині, я переписувався з ним. Тоді він писав мені, що коли в Радянських Республіках не гірше як в Польщі, то певно не ліпше. Тепер він втік до тих червоних, яких колись боявся і переконався, що то все брехня, що писали про Радянські Республіки буржуазні ґазети".

Лист звучить:

"Дорогий Товаришу!

Вже давно я збірався написати до Тебе та не міг дістати адреси. Тепер якусь дістав та не знаю, чи правильна. Я, втікаючи з Польщі, не захватив Твоєї адреси, а потім вже не міг добитись. Коли отримаю Твою адресу, тоді напишу Тобі всю свою історію.

Живу тепер на Україні, учителюю. Поводиться не зле, тільки те, що роботи дуже багато і в школі і поза школою. У нас тепер зовсім нове життя. Помалу вибиваємося в люде. Хочемо не то що дігнати найкультурніший народ, а ще й перегнати. Наша молодь вже випередила всю иншу молодь, це вже можна сміло сказати. Тут діти 12—13 літні вже самі вміють зробити доклад на політичні теми, про міжнародню політику і т. ин. Одно трохи нам мішає, що часті недороди бувають, мало дощу падає. Та я вірю, що ми скоро й природу поборемо.

Ст. Гоголь".

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

І. К., Ріджайна, Саск. — Ваша відозва до виборців Саскечевану, щоб віддавали свої голоси на кандидатів ліберальної партії, поміщена не буде.

М. К., Бінфейт, Саск. — Ніяких покликів до виборців ми містити не можемо без потвердження наших організацій.

Б-к, Трейл, Б. К. — Допис про "збитки більшовиків" до друку не надається.

Наренко, Оттава, Онт. — Самі кажете, що не варто з "вузьколобим" полемізувати і таки полемізуєте. Щиро радимо Вам плюнути на його писанину. А до ґазети пишіть краще про робітничий рух в Оттаві.

СПРОСТУВАННЯ.

Едмонтон, Алта.

В 52-му ч. "У.Р.В." в поквітованню жертводавців на діточу школу при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні пропущено імена двох жертводавців, а саме: Никола Дилявський $1.00 і Василь Чурко $1.00.

Й. Лутчак, секр.

Келгари, Алта.

На сплату довгу Укр. Роб. Дому в Келгари прислали свої жертви: Й. Б. з Бенф, Алта. $10.00 і П. Гелич, Келгари $1.00.

А. Войтишин, секр.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ"

Василь Рудейчук, Ді Пес, Ман. $2.00
Том Тарасевич, Ватроус, Сабк. .. 1.50
Юрко Василюк, Еліс Арм, Б.К. .. 1.00
Василь Гапюк, Флинт, Міш. 1.00
Яків Шастал, Шікаго, Илл. 1.00
Никола Кавюк, Ред Дір, Алта. .. 1.00
П. Огроднік, Ді Пес, Ман. 1.00
М. Магдій, Ді Пес, Ман. ..... .50

Летбридж, Алта.

Товаришу Редактор!

Висилаю Вам $20.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" від Відділу Р.З.Т. Що до Травневої Кампанії в користь нашої преси, то виглядів майже нема, з тої причини, що майни зовсім не роблять.

Отже в нас на мітінґу Р.З.Т. рішено виасиґнувати на прес. фонд "У.Р.В." $20.00 з каси Відділу.

Остаюсь з тов. привітом,
Ю. Рогожа,
секретар-скарбник.

Келгари, Алта.

Дорогі Товариші!

Посилаю Вам $2.00 від одного нового піврічного передплатника на "У.Р.В.", якого я придбав на лісту ч. 3274 і $3.00 на пресовий фонд на лісту ч. 1203.

На пресовий фонд "У.Р.В." жертвували:

Іван Нерес $1.00
П. Хаба 1.00
В. Романик ..... .50
Параска Ґреґорик ..... .25
В. Середюк ..... .25

Разом $3.00

Жертводавцям щира подяка.
З товариським привітом,
Іван Нерес.

Шікаго, Илл.

Тов. І. Копічан зібрав на лісту ч. 4219 на пресовий фонд "У.Р.В.":

І. Копічан $1.00
М. Загара 1.00
М. Каралаш ..... .50

Разом $2.50

Ривер Ґров, Илл.

Дорогий Товаришу Редактор!

Посилаю Вам $4.00 на відновлення моєї передплати за "У.Р.В.", $5.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і $4.00 на пресовий фонд "Робітниці", що разом сума виносить $13.00.

На лісту ч. 3381 жертвували на пресовий фонд "У.Р.В." слідуючі товариші і товаришки:

Іван Косевич $2.00
Магда Косевич 1.00
Мих. Войтишин 1.00
Н. Штурба 1.00

Разом $5.00

Всім жертводавцям щира подяка.
З товариським привітом,
Іван Косевич.

ЧИТАЧІ ПРО СВОЮ ҐАЗЕТУ.

Монтреал, Кве.

Дорогі Товариші!

По отриманню від Вас ліст для збирання передплати і пресового фонду для "У.Р.В." я зараз взявся до роботи і придбав для нашого часопису одного цілорічного, одного піврічного і двох кваркальних нових передплатників. Минулого року я нічого не зробив в користь нашого часопису не тому, що може не дорожив ним, а тому, що відкладав з дня на день. Читаючи в "У.Р.В." клич "Наша армія зростає", я червонів зі стиду не тільки за себе але теж і за других таких як я, котрих імена з придбанням нових передплатників для "У.Р.В." не видніли в цій колюмні. Правда, що рівночасно я і радів новими здобутками, радів, що товариші в цілій Канаді придбали сотки нових передплатників, нових рекрутів до нашої всезростаючої робітничої армії читачів. Хай це буде заохотою до дальшої праці й до дальшого приєднування нових читачів для нашої робітничої преси. Бо в свідомости наша сила.

Тож не забуваймо товариші свого обовязку й замісць 1000 приєднаймо 4000 нових передплатників для нашої преси.

З товариським привітом,
Роман Беркета.

Оба, Онт.

Товаришу Редактор!

Посилаю Вам $2.00 на відновлення передплати на піврік за "У.Р.В." і $1.50 на пресовий фонд.

На пресовий фонд "У.Р.В." жертвували на лісту ч. 125 слідуючі товариші:

Ф. Мілінкий $1.00
К. Лукаш ..... .50

З товариським привітом,
Ф. Мілінкий.

ПОШУКУЄТЬСЯ в дуже важній справі т. В. Бойчука, котрий має переживати в Злучених Державах. Хто про него знав би або він сам хай зголоситься на понижчу адресу:

Central Exeeutive Committee
U.L.-F.T.A.
Ukrainian Labor Temple,
Cor Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man., Canada.

НА ПОМІЧ СТРАЙКУЮЧИМ МАЙНЕРАМ В НОВІЙ СКОШІЇ.

Після останнього поквітування жертв на поміч страйкуючим товаришам в Новій Скошії, на руки Бюра вплинули такі жертви.

Торонто, Онт., Жінвідділ $20.00
Келгари, Алта., Жінвідділ 14.25
Ріджайна, Саск., Жінвідділ 14.00
Ватерлю, Онт., (колекта) 12.85
Торонто, Ком. пом. гол. 11.07
Вакав, Саск., Тов. "Воля" 10.00
Ді Пес, Ман. Гоголюк 8.25
Торонто, (збірка) 2.00

Разом ..... $ 92.42
Попереднє поквітування 856.44

Всіх досі одержано $948.86

Бюро У.С. К.П.К.

ТРАВНЕВИЙ КОМІТЕТ допомоги робітничо-фармерській пресі взиває всіх тих товаришів і товаришок в Вінніпеґу, що забрали лісти для збирання передплат і пресового фонду, а також лісти до колектування залеглих передплат, щоб постаралися звернути ці лісти негайно до Комітету. Найкраще приносити лісти в суботу по полудні, 30. травня, до друкарні "У.Р.В." Адміністратор буде в друкарні, щоб відбирати лісти. Тому не відтягайтеся, товариші і товаришки!

Комітет.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕҐУ.

Повідомляється всіх членів і членкинь Відділу Робітничого Запомогового Товариства в Вінніпеґу, що місячні збори Відділу відбудуться в пятницю, дня 5. червня о годині 8. вечером в салі Укр. Роб. Дому.

Присутність всіх членів конечна, бо на порядку дня є багато важних справ до вирішення.

Робітників і робітниць, що бажають вступити до Робітничого Запомогового Товариства радо вітаємо.

Заряд.

Кожний клясово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу ґазету

The WORKER

Офіціяльний орґан Комуністичної Партії Канади.

Передплата на рік виносить $2.00, на піврік $1.00.

Зашліть передплату таки ще нині!

Адреса:
THE WORKER,
Room 301, Tyrrell Bldg,
95 King St., East,
Toronto, Ont.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ!

УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТИ

Одинокий часопис в Злучених Державах, який в дійсности заступає інтереси працюючого люду. Виходить кожного дня окрім державних свят.

Обовязком кождого українського робітника є стати передплатником цього часопису. В нім ви знайдете цікаві вісти з цілого світа, як також політично наукові статті, розвідки, дописи і т. п.

Передплата на рік $9.00.

Пишіть сейчас на слідуючу адресу:

UKRAINIAN DAILY NEWS
17 East 3rd St.
New York, N. Y.

ГІПСОВЕ ПОГРУДДЯ Н. ЛЕНІНА

виконане після спеціяльного десеню.

Кружок є 5 інчів в діяметрі. Викінчення бронзової краски.

ЦІНА 50 ц. З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Сотки тисяч продано в С.Р.С.Р. В Канаді продається тільки в редакції "Воркера". Посилайте замовлення до:

"THE WORKER"
95 King St. East, Room 301
Toronto, Ont.

ЇДЬТЕ ВСІ НА ПІКНІК!

ЗАХОДОМ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕҐУ

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 31. ТРАВНЯ (МАЯ)

НА МЕКДУҐЕЛ ФАРМІ, ІСТ КИЛДОНАН

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ

ПІКНІК

На пікніку будуть смачні перекуски, холодні напитки, ріжні спортові гри і танці, вибір кореспондентки і т. ин. Орхестра під проводом Н. Гуцуляка.

МІСЦЕ НА ПІКНІК ЧУДОВЕ.

ЯК ІХАТИ: Беріть стріткару "Килдонан" і їдьте нею аж до кінця. Там треба пересісти на "Сейнт Пол" кару (що коштує три центи) і їдьте нею аж до Fortier Ave. Вся їзда коштує 8 центів. На місци вас стрінуть представники Комітету.

ЇДЬТЕ САМІ І КЛИЧТЕ З СОБОЮ СВОЇХ ЗНАЙОМИХ!

В РАЗІ НЕПОГОДИ ВІДБУДЕТЬСЯ ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА В УКР.РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕҐУ.

100 ПРОЦЕНТ СМІХУ В ТРАНСКОНІ!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕҐУ

— відограє —

В СУБОТУ, ДНЯ 30. ТРАВНЯ 1925 Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ В ТРАНСКОНА

до роспуки смішну комедію Й. Тихончука на три дії

ТОВАРИСТВО ПШИК

Говорити наперед про цю небувалу комедію неможна, бо її словами не перекажеш. Скажемо коротко: хто хоче насміятися так, аби аж від сміху втирати очі, хай приходить в найблищу суботу до У.Р.Д. в Транскона. Це нова комедія, що грана недавно з великим успіхом у Вінніпеґу. Від першої до останньої дії — один сміх. Дивитеся на сцену, то смієтеся, не дивитеся, теж смієтеся. А треба всім знати, що ця комедія буде поставлена на сцені в такий дивний спосіб, що ви певно не бачили ще. Та впрочім, що тут довго говорити? Ви приходіть і приводіть всіх своїх знайомих, бо як не прийдете, то на другий день по Трансконі будуть всі тільки й говорити: "Пшик! Пшик! Пшик!" А ви не будете? Не може бути! Ви прийдете! "Товариство Пшик" чекає на вас в найблищу суботу! — Участь беруть найкращі наші аматорські сили! Найкращі коміки з т. Василиною на чолі! Хіба-ж можна пропустити такий смішний вечер, що заповнений буде сміхом на 100 процент?

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНА ТИКЕТІВ: 35, 25 і 10 ЦЕНТІВ.

Весь дохід призначений на допомогу робітничій українській пресі. — Приходіть всі громадно, бо не скоро матимете нагоду побачити в Трансконі гру вінніпеґських аматорів! Переказуйте всім про це представлення!

УВАГА! ВІННІПЕҐ В ТРАНСКОНІ!

НОВІ ПІСНІ! — НОВІ ПІСНІ!

Вийшли з друку слідуючі нові пісні:

Ой що-ж то за шум учинився, партитура ..... 15 ц.
Та забіліли сніги, партит. 15 ц.
Піють півні, партитура .. 15 ц.
Калина, партитура ..... 15 ц.

Замовлення присилайте на адресу:

BRANCH U.L.-F.T.A.
Ukrainian Labor Temple,
Cor. Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Михайла Фівчука з Кіцманя, Буковина. Має перебувати в Злуч. Державах. Хто знав би його адресу або він сам хай напише до:

W. Fiwchuk,
627 — 6 Ave. East,
(67) Calgary, Alta.

НА ПРОДАЖ білярд і голярня: шість столів, малий готелевий кантер, двоє голярських крісел. Бизнес добрий. Продаю з тої причини, що моїм фахом є контракторство. Інтересованих прошу зголошуватись:

P. Bohonos
332 — 8-th Ave. E.,
76) Calgary, Alta.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Петра Дудлярика з села Раранча, Буковина, котрий жив в Тіммінс, Онт. Хто про него знав би або він сам хай зголоситься на слідуючу адресу:

M. Dudlaryk
1009 Scott St.,
San Francisco, Cal.

ПОШУКУЮ свого товариша Н. Фенцика з села Голубічка, повіт Борщів, Галичина. Довший час перебував в Порт Артур, Онт. Хто про него знав би або він сам хай напише до:

N. Semkiw
c/o Hydro Co.,
68) Nipigon, Ont.